

PORI 2622

TARKASTUSSUKELLUSLOMAKE Meriarkeologian yksikkö

TAUSTATIEDOT (Täytetään tarvittaessa)

Tunnistetiedot	
Kunta: <u>Pori</u>	Idnumero: <u>2622</u>
Tyyppi: <u>Hylky (puu)</u>	Ajoitus: <u>Arvio yli 100 v.</u>
Nimi: <u>Kallonlahden hylky</u>	
Löytöilmoittaja: <u>Yksityishenkilö</u>	Löytöaika: <u>syksyllä 2009</u>
Sijaintitiedot	
Merikortti _____ Peruskartta _____	syvyys: <u>1,5-2 m</u>
Koordinaatit (WGS-84) P= <u>61° 35.622</u>	I = <u>21° 28.334</u>
Paikannustarkkuus ja selite: <u>Yllä olevat koordinaatit ovat rinteessä sijaitsevaan</u>	
hyllyn osaan. Toinen osa sijaitsee noin 35 metriä itään sataman rantaa kohden paikassa P=61° 35.627 I=21° 28.387	
Sijainnin kuvaus: <u>Hyllyn osat sijaitsevat Porin sataman alueella Kallonlahdessa.</u>	
Tila ja omistaja	
Kylä/kaupunginosa: <u>Pori</u>	
Tila/Rno/Nimi _____	
tai Kortteli/tontti/palsta _____	
Omistaja: <u>Porin satama</u>	Puhelin: _____
Osoite: _____	Postitmp: _____
Kiinteistötunnus	vuokrattu, ks huomautukset
Aiemmat tiedot ja löydöt:	
Kyseisistä hyllyn osista ei ole aiempia tietoja.	
Lähilöytöjä	
Kallonlahden etelärannalta löydetty hyllyn osa, kyljen kappale, id 1749. Osaa ei ollut enää 5.11.09 havaittavissa, samalla kohden törroitti enää yksi puunpala hiekasta.	
Tiedossa olevat maankäyttösuunnitelmat, kiireellisyys:	
Porin satama suunnittelee alueelle täyttöjä.	

TARKASTUSKERTOMUS

Tarkastusaika: 5.11.2009
Liitteet: kartat: _____ negatiivit: <u>luetteloimatta</u> diat: _____ videot: <u>1 kpl</u> digitaalikuvat: _____ muut liitteet: <u>viistokaikukuvia 2 kpl</u>
Tarkastuksen aihe: Uusi ilmoitus hylystä sataman suunnittelemien täyttöjen alueella.
Kohteen kuvaus: <p>Kaksi hyllyn osaa, noin 35 metrin päässä toisistaan. Molemmat hyllyn osat erittäin todennäköisesti samasta aluksesta. Molemmat osat ovat hautautuneet osaksi hiekkaan. Toinen sijaitsee rinteessä noin 70 m rannasta, toinen tasaisella pohjalla noin 35 m rannasta.</p> <p>Hiekkarinteessä sijaitsevasta osasta on näkyvillä tasasaumaista kylkeä noin 18 metriä, kokonaisuutena näkyvillä olevien rakenteiden (hiekkasta esiin pistävien kaarien päihin) välillä on noin 20 m. Keulaan tai perään liittyviä rakenteita ei havaittu. Kyljestä on näkyvillä vaihtelevasti noin 1-5 kylkilautaa (leveys noin 20cm, paksuus 8 cm). Kaaritus on tiheää, kaarien väli vaihteli noin 10-40cm välillä, näkyvillä on sekä yksittäisiä (paksuus 8cm) että parikaaria (paksuus noin 25). Tapin reiät noin 4-5cm, hiekkaan hautautuneesta puuosasta törrötti myös rautapultteja.</p> <p>Tasaisella pohjalla olevassa kyljenkappaleessa näkyvillä samankaltaisia kaaria, joissa vielä kiinni ulkolaudoitusta sekä sisälaudoitusta. Kappaleen hiekkasta esiin pistävän osan pituus noin 15m ja leveys noin 1,5m.</p>
Kohteen kunto: Alus on hajonnut osiin. Silmämääräisesti puumateriaali on esimerkiksi kaarissa kulunutta ja vettynyttä.
Laajuuden arviointi: Hiekkarinteessä sekä tasaisella pohjalla olevat osat jatkuvat hiekan alle. Hiekka on hyvin tiivistä ja kovaa, eikä tarkkoja arviointeja voi tehdä ilman kaivauksia.
Tarkastuslöydöt: Tasaisella pohjalla olevan osan päällä on tiilenpaloja, tarkastussukelluksella ei löytynyt tiiliä, jossa olisi ollut leima. Tiiliä ei nostettu.
Luokitusehdotus perusteluineen: Hyllyn voidaan olettaa uponneen yli sata vuotta sitten mm. jäänteiden kuluneisuuden mukaan ja arvion mukaan siitä, että samantapaisia järeitä aluksia on rakennettu lähinnä ennen 1920-lukua. Tarkemman ajoituksen saamiseksi hylystä kannattaa teettää dendrokronologinen ajoitus.

Ympäristö ja maasto, pääsy kohteelle

Hylyn osat sijaitsevat Kallonlahdessa Porin sataman alueella. Pohja on tiivistä hienoa hiekkaa (alueelta on nostettu merihiekkaa). Lähimpään rantaan on matkaa noin 70 metriä, kyseinen rakennettu rantapenger sijaitsee sataman aitojen sisäpuolella (alueelle tarvitaan kulkulupa). Rantapenkereellä ei ole veneenlaskupaikkaa, mutta siitä sai pienen kannettavan kumiveneen laskettua veteen. Etelässä sijaitsee pengertie ja vastapäisellä rannalla pienvenesatama, josta isomman veneen voi mahdollisesti myös laskea veteen.

Havaintomahdollisuudet:

Alueella on hyllyn ilmoittajan mukaan yleensä 0-näkyvyys. Näkyvyys oli kuitenkin yllättävän hyvä, noin 1 m luokkaa noin 1,5 metrin syvyydessä. Levää ei ollut vedessä tähän vuodenaikaan. Viereisessä laiturissa oli muutama laiva, mutta ne eivät olleet liikkeessä sekoittamassa näkyvyyttä tarkastuksen aikana.

Opas ja muut mukana olleet henkilöt:

Hyllyn ilmoittaja oli mukana, ei sukeltanut. Tarkastuksesta ilmoitettiin myös Satakunnan museolle sekä Museoviraston Porin työntekijälle Leena Koivistolle.

Sukellustiedot:

Sukeltaja	syvyys	aika
Mari Salminen	1.8m	35 min
Essi Tulonen	1.8m	35 min

Jatkotoimenpiteitä:

Hyllyn dokumentoinnista tulee sopia ennen mahdollista tuhoamista.

Huomautuksia (esim. perimätieto) ja lisäyksiä:

Ilmoittaja on tehnyt myös arkistotutkimuksia:
Kyseessä saattaa olla ruotsalainen priki Carl, joka haaksirikkoutui alueelle 1879. Arkistolähteinä on haaksirikosta annettu meriselitys joka löytyy Turun maakunta-arkistosta, Porin RO pöytäkirjat v. 1879. Lisäksi lehtiartikkelit Satakunta-sanomalehdestä, esim. 18.10.1879.

Ehdotus ja perustelut suoja-alueelle:

Selostus jätetty

Aika 11.11.09 Paikka Helsinki Allekirjoitus Mari Salminen

Täyttöohjeita:

Tämä lomake on osa tarkastussukellusten raportointia, joka on kokonaisuudessaan selvitetty erillisessä prosessikuvauksessa.

Taustatiedot –sivu täytetään tarvittaessa. Tietoja löytyy mm. Museoviraston rekisteriportaalista (mm. vedenalaislöytöjen rekisteri, muinaisjäännösten rekisteri jne.), vedenalaislöytöjen arkistosta, sekä esim. ammattilaisen karttapaikasta.